

ПРО ГОЛОКОСТ: ВІД КРЕМЕНЧУКА ДО КРЕМЕНЦЯ

Орися МАРУНЬКО,

кандидат філологічних наук

В академії експонувалась мобільна Виставка-меморіал пам'яті жертв Голокосту в Україні під назвою «Майстерні пам'яті» — спільний німецько-український проект, що об'єднує освітні та меморіальні ініціативи зі збереження пам'яті про Голокост в Україні.

У виставці зібрано локальні історії з семи українських міст, що відображають життя місцевих єврейських громад від часу їх виникнення до подій Другої світової війни. Історія кожного міста є унікальною, проте об'єднана спільним горем винищення єврейського населення. На прикладах історій представлених міст вивчається історія Голокосту на теренах сучасної України.

Локальні історії також доповнено спогадами очевидців та біографіями учасників подій Голокосту в Україні. Персональні історії допомагають відвідувачам краще зрозуміти долю представників єврейського населення у режимі окупації, вибудувати зв'язок між глобальними подіями та їх впливом на долю звичайних людей.

Ініціатор проекту — єврейська громада м. Дюссельдорф. Координатор проекту з німецької сторони — Маттіас Ріхтер, з української — Анна Бережна. Маршрут виставки проліг від Кременчука — через Черкаси і Київ — до нашого Кременця, а далі — через Чернівці, Львів та Ужгород — до Дюссельдорфа.

Проект реалізується у співпраці Музею історії та культури євреїв Буковини (м.Чернівці), Центру дослідження історії та культури східноєвропейського єврейства й Українського центру вивчення історії Голокосту (м.Київ), Музею «Територія терору» (м.Львів) та ГО «Культурний діалог» (м.Кременчук) за сприяння Міністерства закордонних справ ФРН і Посольства ФРН в Україні у межах Програми розширення співпраці з громадянським суспільством у країнах східного партнерства. Проект знаходиться під патронатом Центральної ради євреїв Німеччини.

На відкритті виставки-меморіалу в нашій академії виступили ректор академії, професор Афанасій Ломакович, кандидат історичних наук, доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін Володимир Собчук, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов і методики їх викладання Орися Марунько та координатор проекту з української сторони Анна Бережна.

Організатори виставки вручили представникам академії практичні матеріали для роботи з молоддю з вивчення історії Голокосту: дидактичну книгу про Голокост, створену на основі спогадів та архівних матеріалів; «Методичний чемодан» для роботи зі студентами; набір навчальних карток з історії Голокосту в Україні та Європі; мобільний додаток для створення маршрутів пам'яті; книги, присвячені темі Голокосту в Україні. Серед цих книг — «Мовчання говорить» Йоганнеси Шваліної, «Шоа в Україні» за редакцією Рея Брандона та Венді Лауера, «Януш Корчак: сторінками біографії» Йоанни Ольчак-Ронікер, «Друга Світова війна і долі мирного населення у Східній Європі» за редакцією Леоніда Фінберга та інші.

Розроблено маршрут екскурсії пам'ятними місцями Кременця з використанням мобільного додатку проекту «Вчимося пам'ятати». Екскурсія включає п'ять адрес, пов'язаних з історією єврейської громади нашого міста: колишня синагога, єврейський цвинтар, гетто, колишня тюрма НКВС та меморіал жертвам Голокосту.

У проекті «Вчимося пам'ятати» — перегляд і обговорення документального фільму «Я тут був» про життя та долю Герберта Рубінштайна — вихідця із Чернівців, що дитиною покинув рідне місто, рятуючись від смерті. Восени 2017 року, будучи активним учасником життя єврейської громади м. Дюссельдорф, Герберт вперше з часів війни відвідав Чернівці, щоб віднайти спогади з дитинства. У формі бесіди зі школярами Герберт розповідає історію своєї родини, та ділиться думками стосовно сьогодення.

Після фільму глядачі запрошуються до обговорення теми стратегій виживання під час Голокосту, еміграції єврейського населення до та після війни, теми проявів людяності, толерантності та протидії антисемітизму, сімейні та загальнолюдські цінності.

У рамках цього проекту здійснюється перегляд документального фільму «Назви своє ім'я», який обговорюють з використанням навчально-методичного посібника «Назустріч пам'яті».

«Назви своє ім'я» — повнометражна документальна стрічка про Голокост в Україні, знята у 2006 році з використанням свідчень 12 людей, які пережили Голокост, та 2 рятівників. Є спільним проектом Інституту візуальної історії та освіти Фонду Шоа Університету Південної Каліфорнії та Фонду Віктора Пінчука в Україні.

Навчально-методичний посібник «Назустріч пам'яті» є дидактичним доповненням до фільму і допомагає педагогу опрацювати з молоддю історико-пізнавальні та морально-виховні теми: «Історія, яка говорить зі мною», «Хіба євреї чужинці?», «Як подолати етнокультурний стереотип?», «У чому згубність пропаганди?», «Банальність зла: чому Голокост став можливим?», «Ті, хто були поруч: яким був вибір?», «Як особистість може протистояти геноциду?», «Євреї, роми... Хто наступний?», «Тоталітаризм: як зберегти у собі людину».

Мобільну виставку-меморіал переглянули студенти академії та коледжу, працівники і гості навчального закладу. Основний підсумок: її матеріали справили глибоке враження, увійшли в розум і серце кожного відвідувача.

ПЕРЕМОГА У ДРЕВНІХ САЛОНІКАХ

Немає жодного наукового видання з історії античного світу, де б не згадувалося древнє грецьке місто Салоніки, що лежить на мальовничому узбережжі Егейського моря. З ним пов'язані і видатні події далекого минулого, і відомі явища сучасного світу.

Нещодавно тут відбувся Міжнародний фестиваль-конкурс вокалістів, на який прибули майже півсотні солістів із восьми країн світу (Болгарії, Румунії, Грузії, Словаччини, Вірменії, Таджикистану, України та Греції).

Музичний форум був організований Українським концертно-музичним продюсерським центром (м.Одеса) у співпраці з грецькими культурно-мистецькими інституціями і проходив під патронатом Муніципалітету м.Салоніки. Журі Міжнародного фестивалю-конкурсу очолював заслужений артист України, доцент кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін нашої академії Микола Швидків. У цьому вбачаємо визнання рейтингу українського музичного мистецтва у міжнародному культурному просторі та персонального мистецького авторитету наших діячів музичної культури.

Фестиваль-конкурс проходив у трьох номінаціях: естрадної пісні, народного й академічного співу. Гран-прі в першій номінації здобула кременчанка, випускниця нашої академії Наталія Гладина, яка під час навчання та при підготовці до конкурсу працювала під на-

ставництвом Миколи Швидківа. Нині вона керує вокальною студією Кременецького центру народної творчості. Пере-

могу нашій солістці принесло виконання українських народних пісень в естрадній оранжировці, виконавська майстерність і творча впевненість, сформовані на-полегливою працюю.

Заслужений артист України Микола Швидків, окрім роботи в журі, дав концерт академічного співу для учасників і гостей фестивалю-конкурсу та мешканців Салонік. У його виконанні прозвучали твори українських композиторів і представників світової музичної класики.

Муніципалітет м.Салоніки й організатори Фестивалю-конкурсу вшлюбили подяку ректору Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, професору Афанасію Ломаковичу за особистий внесок в організаційне забезпечення розвитку музичного мистецтва, зокрема за сприяння у вирішенні питань підготовки та проведення Міжнародного фестивалю-конкурсу вокалістів.

У ТОВАРИСТВІ ДОБРИХ СУСІДІВ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Яке це велике щастя — мати добрих сусідів! Такої думки дотримуються організатори Міжнародного мистецького проекту, який проходить у польському місті Мурзасіхле і носить красномовну назву «Добрі сусіди». Чому добрі? Та тому, що поряд із ними мирно і спокійно живеться, з ними постійно хочеться спілкуватися, ділитися проблемами і разом їх вирішувати, а також знайомити їх із власними культурно-мистецькими досягненнями та щиро розважа-

тися у дружному колі колег.

Уже вдруге для участі в цьому проекті господарі запрошують польську, литовську й українську молодь. Нам особливо приємно, що статус добрих сусідів отримали і представники Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка — багаторазові переможці міжнародних і всеукраїнських конкурсів, танцюристи хореографічного ансамблю «Горлиця» на чолі з членом Спілки хореографів України Андрієм Медецьким. Цього разу «Горлиця» представляла 18 чоловік основного та підготовчого складу різних факультетів академії і педагогічного коледжу.

Керівник нашого колективу провів майстер-клас із народних танців, під час якого «Горлиця» подарувала присутнім «Волинський танець» і «Гуцульський танець». Учасники проекту також виконували цікаві завдання. Насамперед необхідно було зробити напис на-

футболці із вираженням рис власного характеру. А на основі проведених майстер-класів кожна група створювала новий хореографічний етюд, до якого мали увійти елементи танців сусідніх країн.

Після напруженої мистецької частини проекту організатори підготували культурно-розважальну програму, екскурсії в Татри, купання в басейні з термальними водами і, звичайно ж, веселі молодіжні дискотеки. Учасники проекту здружилися між собою і вирішили знову зустрітися наступного року для поглиблення дійсно добросусідських стосунків.